

Tisková zpráva

V Praze 24. 6. 2015

Povodí Vltavy představilo studii ČVUT o možném zvýšení ochranné funkce Vltavské kaskády před povodněmi

Expertní tým ČVUT dokončil na zadání státního podniku Povodí Vltavy studii „Prověření strategického řízení Vltavské kaskády.“ Výsledky studie ukázaly, do jaké míry je Vltavská kaskáda technicky schopná zvýšit ochranu území pod kaskádou před povodněmi a jaké dopady by toto zvýšení mělo na její ostatní funkce. Studie otevírá cestu k odborné i veřejné diskuzi na téma možných změn priorit Vltavské kaskády.

„Studie je jedním z opatření, kterými vláda reagovala na povodeň z roku 2013. Zároveň je reakcí na řadu názorů, které se tehdy objevily, že v důsledku změny klimatu se zvyšuje pravděpodobnost častějšího výskytu velkých povodní a že je třeba na tyto nové podmínky reagovat změnou priorit, na jejichž základě je Vltavská kaskáda řízena, a to ve prospěch ochrany před povodněmi,“ řekl k představení materiálu ministr zemědělství Marian Jurečka.

„Studie přináší i řadu informací k tématu sucha. Ukazuje, s jakou rezervou plní Vltavská kaskáda svoji hlavní funkci, tedy akumulaci vody pro zajištění minimálního odtoku pro potřeby měst, obcí nebo zemědělců. Bude tedy bezpochyby důležitým podkladem také pro práci meziresortní komise VODA-SUCHO, která má navrhnout adaptační strategii ČR na negativní vlivy klimatických změn,“ dodal ministr Jurečka.

Podle studie je Vltavská kaskáda schopna výrazně zvýšit ochranu před povodněmi, aniž by byla významněji omezena její hlavní funkce: akumulace vody pro období sucha. Významnější zvýšení ochranné funkce by ale negativně ovlivnilo její ostatní účely, hlavně plavbu na Vltavské vodní cestě, výrobu elektřiny a rekreaci v okolí Orlické a Slapské přehrady. Významnější zvýšení ochranné funkce kaskády by vyvolalo dodatečné investice, mj. do výstavby zdymadla mezi Orlíkem a vodním dílem Kořensko, do nahrazení sníženého výkonu vodních elektráren a na podporu rekreace v okolí Orlické a Slapské přehrady, případně by vyvolalo náklady na kompenzaci za útlum turistického ruchu.

„Význam studie tkví v tom, že do jejího zpracování neexistoval dokument, na jehož základě by bylo možné diskuzi o případných změnách priorit Vltavské kaskády zahájit. Pro nás má význam otevřená komunikace se zástupci samosprávy. Studie bude proto už zítra a pozítří předána a představena i starostům obcí v okolí Vltavské kaskády. Je totiž důležitým podkladem k veřejné diskuzi o prioritách této kaskády, v níž budou hrát zástupci samospráv zásadní roli,“ řekl Petr Kubala, generální ředitel státního podniku Povodí Vltavy.

Povodí Vltavy již využilo výsledky studie k vypracování návrhu na trvalé zvýšení retenčního prostoru v Orlické nádrži, určeného pro zachycení povodní, o polovinu, tedy z 62 milionů na 93 milionů metrů krychlových. Toto zvýšení bylo ve studii první a jedinou variantou, která měla minimální dopad na ostatní funkce Vltavské kaskády. Povodí Vltavy navrhlo změnu manipulačního řádu Orlické přehrady letos 19. března, schválen by mohl být do konce roku.

Více o studii v příloze.

Hugo Roldán, tiskový mluvčí Povodí Vltavy, 734 641 760, hugo.roldan@pvl.cz

Hynek Jordán, tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství

Informace ke studii „Prověření strategického řízení Vltavské kaskády“

Studie ukázala, že Vltavská kaskáda je schopna zvýšit ochranu Prahy a území podél dolního toku Vltavy až na úroveň stoleté vody. Větší ochranu již nedokáže zajistit ani zcela prázdná Orlická nádrž, protože u povodní větších než stoletých je vysoce pravděpodobné, že povodeň v Praze (významné překročení neškodného průtoku v měřicí stanici v Praze Chuchli) a na dolním toku Vltavy by způsobily neregulované přítoky Vltavy pod kaskádou, tedy Berounka a Sázava.

Varianta, která by přinesla zvýšení ochrany území pod Vltavskou kaskádou ze současného stavu – stupně ochrany nedosahující ani desetileté vody - až na ochranu před stoletou vodou, počítá se zvětšením retenčního objemu v Orlické nádrži o 372 mil. m³. Tato varianta je ve studii označena jako V6.

V případě, že by se prosté zvětšení retenčního prostoru v Orlické nádrži doplnilo dalším opatřením na zvýšení ochranné funkce Vltavské kaskády, tzv. dřívějším předvypouštěním přehrad o 24 hodin, stačilo by pro dosažení ochrany před stoletou vodou zvětšení retenčního prostoru o 270 mil. m³. Při této variantě (označené jako V5) by hladina v Orlické přehradě trvale klesla o deset metrů.

Varianty zvýšení retenčního prostoru v Orlické nádrži označované jako V5 (s předvypouštěním) a V6 by tedy dokázaly ochránit území pod Vltavskou kaskádou před stoletou vodou. Například by dokázaly zadržet povodeň z roku 2013, která svým rozsahem patří do možné množiny stoletých povodní. Obě tyto varianty však mají významný negativní vliv na ostatní funkce Vltavské kaskády.

Povodeň z roku 2002 by naopak nedokázal zadržet ani prázdný Orlík, varianta ve studii označená jako V7.

Studie „Prověření strategického řízení Vltavské kaskády“ ukázala, že pokud z diskuze o jejích výsledcích vzejde zadání propočítat ekonomické dopady realizace jedné z variant (V2 až V6) zvýšení retenčního prostoru v Orlické přehradě (případně v kombinaci se zvětšením retenčního prostoru ve Slapské přehradě), měl by být s touto variantou porovnán ekonomický a společenský dopad i dalších možností, jak zvýšit ochranu území pod Vltavskou kaskádou před povodněmi. K těm patří především:

- zvýšení hranice bezpečného průtoku ve Vltavě pod kaskádou (měřeno v Praze Chuchli) ze současných 1500 m³/s na například 2000 m³/s,
- výstavba víceúčelové přehrady na neregulované Berounce.

Povodí Vltavy dále ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem zpracuje metodiku, která umožní více využít potenciál preventivního upouštění přehrad při nepříznivých hydrologických předpovědích na snížení dopadu povodní. V praxi by zavedení této metodiky znamenalo, že dispečeři Povodí Vltavy by v případě hrozící povodně mohli začít upouštět vodu z Orlické (a případně Slapské) nádrže **dříve a pravděpodobně i ve větším množství**, než jak je preventivně upouštěna dnes. Povodí Vltavy si je vědomo, že výraznější preventivní upouštění nádrží by vedlo k častějším a v řadě případů zbytečným protipovodňovým opatřením v Praze a v dalších městech (například vyklízení náplavek a umístění lodí do přístavů).

Hotovou studii Povodí Vltavy předá příslušným ministerstvům a dalším úřadům, především Ministerstvu zemědělství, Ministerstvu životního prostředí, Ministerstvu místního rozvoje a Ministerstvu dopravy, dotčeným krajům, tedy Středočeskému a Jihočeskému a Ústeckému kraji, Praze a starostům dotčených měst a obcí.

Povodí Vltavy předpokládá, že studie se stane jedním z hlavních dokumentů, se kterými bude dále pracovat meziresortní komise VODA–SUCHO zřízená ministerstvy zemědělství a životního prostředí a která má připravit adaptační strategii ČR na případné klimatické změny.

Studie je k dispozici na internetových stránkách Povodí Vltavy www.pvl.cz

K dispozici je dále doprovodný materiál zpracovaný Povodím Vltavy, jehož účelem je za prvé objasnit důvody pro vznik studie „Prověření strategického řízení Vltavské kaskády“, její zadání a cíle, a za druhé vysvětlit některé pojmy, postupy a informace, které jsou obsaženy ve studii, jsou pro její pochopení důležité, a které mohou být pro laického čtenáře obtížně srozumitelné.

Poznámka: Díky zvýšení bezpečného průtoku v Praze Chuchli například na 2000 m³/s by Vltavou pod kaskádou při nastupující povodni protéklo více vody z přicházející povodňové vlny, takže retenční prostor v Orlické nádrži by se začal plnit později. To by vedlo k větší schopnosti Vltavské kaskády ovlivnit průběh povodně a snížit velikost její kulminace. Neškodný průtok je definován jako maximální průtok, který ještě nezpůsobí větší povodňové škody. Zvýšení neškodného průtoku brání vysoká zastavěnost území okolo Vltavy pod kaskádou.